

'Ik kijk, schilder en neem afstand'

Een familieportret in olieverf is niet in een achternamiddag gemaakt. Honderden foto's en intensieve gesprekken met de geportretteerden vormen de basis. En dan nog gaan er weken overheen voordat beeldend kunstenaar Marga Klumper haar schilderij toont aan de opdrachtgever. „Ik wil dat de familie- en karaktertrekken er ongenadig in zitten. Pas dan heeft mijn werk eeuwigheidswaarde.”

Ze woont in Leiderdorp, maar haar atelier, een tuinhuisje met het goede licht, zit aan de rand van het Leidse recreatiepark de Vliet. „Hier werk ik gestaag aan mijn opdrachten en ook mijn vrije werk komt hier tot stand. Ze heeft op dit moment drie families tegelijk onder handen. „Het meisje op de schildersezel wordt vandaag wat pittiger gemaakt. Ze is nog te lief, terwijl het om een dame gaat die weet wat ze wil. Ik kijk, ik schilder en neem afstand. Olieverf is een prachtig product, maar het kan gauw te zwaar en deprimerend worden. En dat is wat ik niet wil. Ik ben begonnen met portretten in aquarel. Die zijn luchtig, dat wil ik ook met olieverf bereiken. Die techniek krijg ik steeds beter in mijn vingers.”

„Ik wil geen foto, ik wil geen gladde gezichten of perfecte lijven, ik wil geen actieve handelingen. Ik maak portretten, waar het wezen van die persoon in moet zitten. Het gaat niet alleen om de schildertoets, ik moet ook iets raken, iets doorgronden en dat is elke keer weer een worsteling. Als je niet van mensen houdt, moet je er niet aan beginnen.”

De opdrachtgevers die Marga

Marga Klumper in haar atelier: 'Mijn kenmerk is eenvoud en openheid'

Klumper bedient, zijn verschilend en hebben uiteenlopende wensen. Voor een vader die zijn vier dochters uit twee huwelijken gezamenlijk op het doek wil hebben, gaat ze anders te werk dan de twee zonen die uit liefde bij haar komen om hun moeder te verrassen. En dan zijn er ook nog de bedrijfsopdrachten om een Raad van Bestuur neer te zetten, of een directeur voor zijn afscheid te ver-

eeuwigen. „Dan zoek ik wat minder naar overeenkomsten, maar kijk ik meer naar verhoudingen.”

Toch is de basis hetzelfde. De tijd dat het model uren en uren op een stoel moest stil zitten is voorbij. „Bij kinderen werkt dat ook niet”, zegt ze. Daarom gaat ze gesprekken aan en maakt ze heel veel foto's, waar ze wel honderd keer naar kijkt. „Ik bestudeer de ogen, de mond, de

haarinplant, de rimpels, de handen, maar ik vraag ook wat ze doen, hoe ze leven of te werk gaan, wat hun kwaliteiten zijn en waar ze van houden. Op die manier ontstaat er langzamerhand een filmpje in mijn hoofd waarmee ik aan de slag kan. Ik probeer ze in samenspraak onderling neer te zetten en denk houdingen die bij ze passen. Soms zet ik de mensen er helemaal op, de andere keer

kies ik alleen voor de hoofden. En als een meisje tegen mij zegt: 'Ik wil er met die streepjeskousen op, omdat die zo belangrijk voor mij zijn, kan dat. Als er geen klik is, wordt het niets. Als er geen humor is, vind ik het ook moeilijk.’”

Inmiddels hangen er in Nederland honderden Klumpers. „Mijn kenmerk is eenvoud en openheid. Het liefst gebruik ik lichte basiskleuren. Deze vier

kinderen, allemaal op dezelfde manier neergezet, typeren mijn stijl het best. Allemaal in het zelfde witte shirt tegen die zandkleurige achtergrond. Zo eenvoudig, toch zie je dat het meisje een prinses is en dat jongetje een dromer en die met die stoute blik is de jongste en dat is de streber. Ze horen zo bij elkaar en dat ligt niet alleen aan de ogen en het haar.”

Hoewel de kunstenaar vrij traditioneel te werk gaat, is ze niet makkelijk. „Volgens mij zijn er nog geen werken vernietigd. Alle schilderstukken zijn opgehaald en betaald. Ik laat me niet duwen in een richting. Ik luister wel goed naar de wensen vooraf en naar de kritische opmerkingen in de fase dat ik ze uitnodig om een kijkje te komen nemen.”

„De vier dochters uit die twee huwelijken waren geen vriendinnen van elkaar. En dat maakte de partijen bij mij op gesprek onomwonden kenbaar. Ik heb de vader gebeld en gezegd er losse portretten van te maken. Dat is meesterlijk uitgepakt. Kijk goed naar de gezichten, je haalt eruit hoe de verhoudingen liggen, wie de oudste is en wie zich niets laat zeggen. Je voelt en ziet ook dat ze, ondanks alle tegenkracht, veel met elkaar gemeen hebben.”

„Een schilderij is geen foto. Zeker die van mij niet. Ik leg geen momenten vast. Bij mij zie je geen lichtsprongen of andere rareiteiten, geen lachende personen. Ik laat ook zelden tanden zien. Een gesloten mond toont meer. Over veertig jaar moet de familie ook nog kunnen zeggen die horen bij ons en wel hierom.”

SASKIA STOELJINGA

Meer informatie over de portretten:
www.margaklumper.nl

FOTO HIELCO KUIPERS